

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT valabil începând din anul universitar 2017-2018**UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA****FACULTATEA DE STUDII EUROPENE**Domeniul: **Management**Specializarea/Programul de studiu: **Management**

Limba de predare: română

Titlul absolventului: **Licențiat în Științe Economice**Durata studiilor: **6 semestre**Forma de învățământ: **cu frecvență****I. CERINȚE PENTRU OBTINEREA DIPLOMEI DE LICENȚĂ****180 de credite din care:****160** de credite la disciplinele obligatorii;**20** credite la disciplinele opționale;

Și

4 credite pentru disciplina Educație fizică**10** de credite la examenul de licență

Pentru a ocupa posturi didactice în învățământul preuniversitar obligatoriu, absolvenții de studii universitare trebuie să finalizeze programul de studii psihopedagogice de minimum 30 de credite transferabile oferit de către Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic (DPPD) și să posede Certificat de absolvire a DPPD, Nivelul I.

II. DESFĂȘURAREA STUDIILOR (în număr de săptămâni)

	Activități didactice		Sesiune de examene			L.P comasate	Stagii de practică	Vacanță		
	Sem I	Sem II	I	V	R			iarna	prim	vara
Anul I	14	14	3	3	2			3	1	12
Anul II	14	14	3	3	2		3	3	1	9
Anul III	14	12	3	3	2			3	1	14

III. NUMĂRUL ORELOR PE SĂPTĂMANĂ

	Semestrul I	Semestrul II
Anul I	22	22
Anul II	22	23
Anul III	22	22

IV. EXAMENUL DE LICENȚĂ - perioada iunie-iulie (1 săptămână)

Proba 1: Prezentarea și susținerea lucrării de licență - 10 credite

V. MODUL DE ALEGERE A DISCIPLINELOR OPȚIONALE

Sem. 3: Se alege o disciplină din pachetul opțional 1

Sem. 4: Se alege o disciplină din pachetul opțional 2

Sem. 5: Se alege o disciplină din pachetul opțional 3

Sem. 6: Se alege o disciplină din pachetul opțional 4

În contul a cel mult 3 discipline opționale generale, studentul are dreptul să aleagă 3 discipline de la alte specializări ale facultăților din Universitatea Babeș-Bolyai.

VI. UNIVERSITĂȚI EUROPENE DE REFERINȚĂ:

Universite Libre de Bruxelles

Universite de Strasbourg.

Nothingam Trent University

VII. TABELUL DISCIPLINELOR

ANUL I, SEMESTRUL 1												
COD	DENUMIREA DISCIPLINELOR	Credite ECTS	Ore fizice săptămânale			Ore alocate studiului			Forme de evaluare			Felul disciplinei
			C	S	LP	F	I	T	E	C	VP	
SLR0139	Principii de microeconomie	6	2	2	0	4	7	11	E			DF
SLR0140	Principii de management	6	2	2	0	4	7	11	E			DF
SLR0141	Principii de contabilitate	6	2	2	0	4	7	11	E			DF
SLR0001	Istoria integrării europene	5	2	1	0	3	6	9	E			DF
SLR0008	Informatică aplicată în științele sociale	4	1	2	0	3	4	7		C		DF
SLX0005	Limba străină pentru afaceri (I)-1	3	0	0	2	2	3	5		C		DF
YLU0011	Educație fizică 1	2	0	2	0	2	2	4			VP	DC
TOTAL		32	9	11	2	22	36	58	4	2	1	7

ANUL I, SEMESTRUL 2												
COD	DENUMIREA DISCIPLINELOR	Credite ECTS	Ore fizice săptămânale			Ore alocate studiului			Forme de evaluare			Felul disciplinei
			C	S	LP	F	I	T	E	C	VP	
SLR0142	Principii de macroeconomie	6	2	2	0	4	7	11	E			DF
SLR1201	Matematici aplicate în economie. Folosirea WolframAlpha	5	2	1	0	3	6	9	E			DF
SLR1200	Principiile marketingului	6	2	2	0	4	7	11	E			DF
SLR0073	Contabilitate financiară	6	2	2	0	4	7	11	E			DS
SLR0008.	Dreptul afacerilor	4	2	1	0	3	4	7	E			DF
SLX0006	Limba străină pentru afaceri (I)-2	3	0	0	2	2	3	5		C		DF
YLU0012	Educație fizică 2	2	0	2	0	2	2	4			VP	DC
TOTAL		32	10	10	2	22	36	58	5	1	1	7

ANUL II, SEMESTRUL 3												
COD	DENUMIREA DISCIPLINELOR	Credite ECTS	Ore fizice săptămânale			Ore alocate studiului			Forme de evaluare			Felul disciplinei
			C	S	LP	F	I	T	E	C	VP	
SLR0076	Economie internațională	5	2	2	0	4	5	9	E			DF
SLR0071	Managementul resurselor umane	5	2	2	0	4	5	9	E			DS
SLR0020	Teorii ale integrării europene	5	2	1	0	3	6	9	E			DS
SLR1202	Calculul financiare și actuariale asistate de calculator	5	2	1	0	3	6	9	E			DS
SLR0035	Dreptul muncii și securității sociale	5	2	2	0	4	5	9	E			DS
SLX0001	Curs opțional 1	5	2	2	0	4	5	9		C		DS
TOTAL		30	12	10	0	22	32	54	5	1	0	6

ANUL II, SEMESTRUL 4												
COD	DENUMIREA DISCIPLINELOR	Credite ECTS	Ore fizice săptămânale			Ore alocate studiului			Forme de evaluare			Felul disciplinei
			C	S	LP	F	I	T	E	C	VP	
SLR0019	Bazele statisticii	5	2	2	0	4	5	9	E			DF
SLR0143	Principii de finanțe publice	5	2	2	0	4	5	9	E			DF
SLR0061	Economia integrării europene	4	2	2	0	4	3	7	E			DS
SLR0182	Metode de cercetare în științele sociale	4	2	2	0	4	3	7	E			DS
SLR0018	Sisteme economice contemporane	4	2	1	0	3	4	7	E			DS
SLR0077	Practică de specialitate (90 de ore)	3	0	0	0	0	5	5		C		DS
SLX002	Curs opțional 2	5	2	2	0	4	5	9		C		DS
TOTAL		30	12	11	0	23	30	53	5	2	0	7

ANUL III, SEMESTRUL 5												
COD	DENUMIREA DISCIPLINELOR	Credite ECTS	Ore fizice săptămânale			Ore alocate studiului			Forme de evaluare			Felul disciplinei
			C	S	LP	F	I	T	E	C	VP	
SLR0095	Management strategic: oportunități europene, provocări globale	6	2	2	0	4	7	11	E			DS
SLR0082	Managementul carierei	5	2	2	0	4	5	9	E			DS
SLR0081	Management intercultural	5	2	2	0	4	5	9	E			DS
SLR0068	Management financiar	6	2	2	0	4	7	11	E			DS
SLR0113	Tehnica elaborării lucrărilor de licență	3	0	2	0	2	3	5			VP	DS
SLX0003	Curs opțional 3	5	2	2	0	4	5	9		C		DS
TOTAL		30	10	12	0	22	32	54	4	1	1	6

ANUL III, SEMESTRUL 6												
COD	DENUMIREA DISCIPLINELOR	Credite ECTS	Ore fizice săptămânale			Ore alocate studiului			Forme de evaluare			Felul disciplinei
			C	S	LP	F	I	T	E	C	VP	
SLR0144	Principii de comunicare și negociere în afaceri	6	2	2	0	4	9	13	E			DS
SLR0145	Managementul inovării și schimbării	4	2	1	0	3	5	8	E			DS
SLR0028	Managementul proiectelor europene	6	2	2	0	4	9	13		C		DC
SLR0146	Managementul IMM-urilor și start-up-urilor	5	2	2	0	4	6	10	E			DS
SLR0087	Managementul calității	4	2	1	0	3	5	8	E			DS
SLX0004	Curs opțional 4	5	2	2	0	4	6	10		C		DS
TOTAL		30	12	10	0	22	40	62	4	2	0	6

DISCIPLINE OPȚIONALE												
COD	DENUMIREA DISCIPLINELOR	Credite ECTS	Ore fizice săptămânale			Ore alocate studiului			Forme de evaluare			Felul disciplinei
			C	S	LP	F	I	T	E	C	VP	
PACHET OPȚIONAL 1 (An II, Semestrul 3)												
SLR0003	Teoria generală a dreptului	5	2	2	0	4	5	9		C		DS
SLR0135	Europa: istorie și modernitate	5	2	2	0	4	5	9		C		DS
PACHET OPȚIONAL 2 (An II, Semestrul 4)												
SLR0048	Dreptul Uniunii Europene	5	2	2	0	4	5	9		C		DS
SLR0005	Instituțiile UE	5	2	2	0	4	5	9		C		DS
PACHET OPȚIONAL 3 (An III, Semestrul 5)												
SLR0184	Lobby și grupuri de interese	5	2	2	0	4	5	9		C		DS
SLR0046	Procesul decizional în UE	5	2	2	0	4	5	9		C		DS
PACHET OPȚIONAL 4 (An III, Semestrul 6)												
SLR0031	Drept financiar și fiscal	5	2	2	0	4	6	10		C		DS
SLR0099	Negocieri internaționale și europene	5	2	2	0	4	6	10		C		DS
TOTAL CREDITE / ORE PE SĂPTĂMÂNĂ / EVALUĂRI / TOTAL DISCIPLINE		20	8	8	0	16	21	37	0	4	0	4
TOTAL ORE FIZICE / TOTAL ORE ALOCATE STUDIULUI			108	108	0	216	282	498				
			216			498						
PROCENT DIN NUMĂRUL TOTAL DE DISCIPLINE			10.26%									
PROCENT DIN NUMĂRUL TOTAL DE ORE FIZICE			11.88%									

DISCIPLINE FACULTATIVE												
COD	DENUMIREA DISCIPLINELOR	Credite ECTS	Ore fizice săptămânale			Ore alocate studiului			Forme de evaluare			Felul disciplinei
			C	S	LP	F	I	T	E	C	VP	
An II, Semestrul 3												
SLX0006	Limba modernă aplicată în sfera publică (I) - 3	5	2	1	0	3	6	9				
An II, Semestrul 4												
SLX0007	Limba modernă aplicată în sfera publică (I) - 4	5	2	1	0	3	6	9				
TOTAL CREDITE / ORE PE SĂPTĂMÂNĂ / EVALUĂRI / TOTAL DISCIPLINE		10	4	2	0	6	12	18	0	0	0	0
TOTAL ORE FIZICE / TOTAL ORE ALOCATE STUDIULUI			56	28	0	84	168	252				
			84			252						

PROCENT DIN NUMĂRUL TOTAL DE DISCIPLINE	0.00%
PROCENT DIN NUMĂRUL TOTAL DE ORE FIZICE	4.62%

Anexă la Planul de Învățământ specializarea / programul de studiu:

DISCIPLINE DE PREGĂTIRE FUNDAMENTALĂ (DF)												
COD	DENUMIREA DISCIPLINELOR	Credite ECTS	Ore fizice săptămânale			Ore alocate studiului			Forme de evaluare			Felul disciplinei
			C	S	LP	F	I	T	E	C	VP	
Semestrele 1 - 5 (14 săptămâni)												
SLR0139	Principii de microeconomie	6	2	2	0	4	7	11	E			DF
SLR0140	Principii de management	6	2	2	0	4	7	11	E			DF
SLR0141	Principii de contabilitate	6	2	2	0	4	7	11	E			DF
SLR0001	Istoria integrării europene	5	2	1	0	3	6	9	E			DF
SLR0008	Informatică aplicată în științele sociale	4	1	2	0	3	4	7		C		DF
SLR0142	Principii de macroeconomie	6	2	2	0	4	7	11	E			DF
SLR1201	Matematici aplicate în economie. Folosirea WolframAlpha	5	2	1	0	3	6	9	E			DF
SLR1200	Principiile marketingului	6	2	2	0	4	7	11	E			DF
SLR0008.	Dreptul afacerilor	4	2	1	0	3	4	7	E			DF
SLR0019	Bazele statisticii	5	2	2	0	4	5	9	E			DF
SLR0143	Principii de finanțe publice	5	2	2	0	4	5	9	E			DF
SLX0005	Limba străină pentru afaceri (I)-1	3	0	0	2	2	3	5		C		DF
SLX0006	Limba străină pentru afaceri (I)-2	3	0	0	2	2	3	5		C		DF
TOTAL CREDITE / ORE PE SĂPTĂMÂNĂ / EVALUĂRI / TOTAL DISCIPLINE		64	21	19	4	44	71	115	10	3	0	13
TOTAL ORE FIZICE / TOTAL ORE ALOCATE STUDIULUI			294	266	56	616	994	1610				
			616			1610						
PROCENT DIN NUMĂRUL TOTAL DE DISCIPLINE			33.33%									
PROCENT DIN NUMĂRUL TOTAL DE ORE FIZICE			33.88%									

DISCIPLINE DE SPECIALIATE (DS)												
COD	DENUMIREA DISCIPLINELOR	Credite ECTS	Ore fizice săptămânale			Ore alocate studiului			Forme de evaluare			Felul disciplinei
			C	S	LP	F	I	T	E	C	VP	
Semestrele 1 - 5 (14 săptămâni)												
SLR0073	Contabilitate financiară	6	2	2	0	4	7	11	E			DS
SLR0076	Economie internațională	5	2	2	0	4	5	9	E			DF
SLR0071	Managementul resurselor umane	5	2	2	0	4	5	9	E			DS
SLR0020	Teorii ale integrării europene	5	2	1	0	3	6	9	E			DS
SLR1202	Calculul financiar și actuale asistate de calculator	5	2	1	0	3	6	9	E			DS
SLR0035	Dreptul muncii și securității sociale	5	2	2	0	4	5	9	E			DS
SLR0061	Economia integrării europene	4	2	2	0	4	3	7	E			DS
SLR0182	Metode de cercetare în științele sociale	4	2	2	0	4	3	7	E			DS
SLR0018	Sisteme economice contemporane	4	2	1	0	3	4	7	E			DS
SLR0077	Practică de specialitate (90 de ore)	3	0	0	0	0	5	5		C		DS
SLX0001	Curs opțional 1	5	2	2	0	4	5	9		C		DS
SLR0095	Management strategic: oportunități europene, provocări globale	6	2	2	0	4	7	11	E			DS
SLR0082	Managementul carierei	5	2	2	0	4	5	9	E			DS
SLR0081	Management intercultural	5	2	2	0	4	5	9	E			DS
SLR0068	Management financiar	6	2	2	0	4	7	11	E			DS
SLR0113	Tehnica elaborării lucrărilor de licență	3	0	2	0	2	3	5			VP	DS
SLX002	Curs opțional 2	5	2	2	0	4	5	9		C		DS
SLX0003	Curs opțional 3	5	2	2	0	4	5	9		C		DS
SLX0004	Curs opțional 4	5	2	2	0	4	6	10		C		DS
TOTAL		91	34	33	0	67	97	164	13	5	1	19
Semestrul 6 (12 săptămâni)												
SLR0144	Principii de comunicare și negociere în afaceri	6	2	2	0	4	9	13	E			DS
SLR0145	Managementul inovării și schimbării	4	2	1	0	3	5	8	E			DS
SLR0146	Managementul IMM-urilor și start-up-urilor	5	2	2	0	4	6	10	E			DS
SLR0087	Managementul calității	4	2	1	0	3	5	8	E			DS
TOTAL		19	8	6	0	14	25	39	4	0	0	4
TOTAL CREDITE / ORE PE SĂPTĂMÂNĂ / EVALUĂRI / TOTAL DISCIPLINE		110	42	39	0	81	122	203	17	5	1	23
TOTAL ORE FIZICE / TOTAL ORE ALOCATE STUDIULUI			572	534	0	1106	1658	2764				
			1106			2764						
PROCENT DIN NUMĂRUL TOTAL DE DISCIPLINE			58.97%									

PROCENT DIN NUMĂRUL TOTAL DE ORE FIZICE	60.84%
--	---------------

DISCIPLINE COMPLEMENTARE (DC)													
COD	DENUMIREA DISCIPLINELOR	Credite ECTS	Ore fizice săptămânale			Ore alocate studiului			Forme de evaluare			Felul disciplinei	
			C	S	LP	F	I	T	E	C	VP		
Semestrele 1 - 5 (14 săptămâni)													
YLU0011	Educație fizică 1	2	0	2	0	2	2	4			VP	DC	
YLU0012	Educație fizică 2	2	0	2	0	2	2	4			VP	DC	
TOTAL		4	0	4	0	4	4	8	0	0	2	2	
Semestrul 6 (12 săptămâni)													
SLR0028	Managementul proiectelor europene	6	2	2	0	4	9	13		C		DC	
TOTAL		6	2	2	0	4	9	13	0	1	0	1	
TOTAL CREDITE / ORE PE SĂPTĂMÂNĂ / EVALUĂRI / TOTAL DISCIPLINE		10	2	6	0	8	13	21	0	1	2	3	
TOTAL ORE FIZICE / TOTAL ORE ALOCATE STUDIULUI			24	80	0	104	164	268					
			104			268							
PROCENT DIN NUMĂRUL TOTAL DE DISCIPLINE			7.69%										
PROCENT DIN NUMĂRUL TOTAL DE ORE FIZICE			5.72%										

BILANȚ GENERAL

COD	DISCIPLINE	ORE FIZICE	ORE ALOCATE STUDIULUI			%	NR. DE CREDITE		
			F	I	T		AN I	AN II	AN III
1	OBLIGATORII	1602	1602	2522	4124	88%	64	50	50
2	OPȚIONALE	216	216	282	498	12%	0	10	10
TOTAL		1818	1818	2804	4622	100%	64	60	60

MODUL PEDAGOCIC - Nivelul I: 30 de credite ECTS + 5 credite ECTS aferente examenului de absolvire

PROGRAM DE STUDII PSIHOPEDAGOGICE													
COD	DENUMIREA DISCIPLINELOR	Credite ECTS	Ore fizice săptămânale			Ore alocate studiului			Forme de evaluare			Felul disciplinei	
			C	S	LP	F	I	T	E	C	VP		
An I, Semestrul 1													
VDP 1101	Psihologia educației	5	2	2	0	4	5	9	E				DPPF
An I, Semestrul 2													
VDP 1202	pedagogic I. - Fundamentele pedagogiei - Teoria și metodologia curriculumului	5	2	2	0	4	5	9	E				DPPF
An II, Semestrul 3													
VDP 2303	pedagogic II. - Teoria și metodologia instruirii - Teoria și metodologia evaluării	5	2	2	0	4	5	9	E				DPPF
An II, Semestrul 4													
VDP 2404	Didactica economiei (română)	5	2	2	0	4	5	9	E				DPDPS
An III, Semestrul 5													
VDP 3505	Instruire asistată de calculator	2	1	1	0	2	2	4		C			DPDPS
VDP 3506	Practică pedagogică în învățământul preuniversitar obligatoriu (1)	3	0	0	3	3	2	5		C			DPDPS
An III, Semestrul 6													
VDP 3607	Managementul clasei de elevi	3	1	1	0	2	4	6	E				DPPF
VDP 3608	Practică pedagogică în învățământul preuniversitar obligatoriu (2)	2	0	0	3	3	1	4		C			DPDPS
TOTAL CREDITE / ORE PE SĂPTĂMÂNĂ / EVALUĂRI		30	10	10	6	26	29	55	5	3	0		
TOTAL ORE FIZICE / TOTAL ORE ALOCATE STUDIULUI			138	138	78	354	396	750					
			354			750							

DPPF – Discipline de pregătire psihopedagogică fundamentală (obligatorii)

DPDPS – Discipline de pregătire didactică și practică de specialitate (obligatorii)